

Västra Finlands gemensamma trafikstrategi

Presentationsmaterial 2020

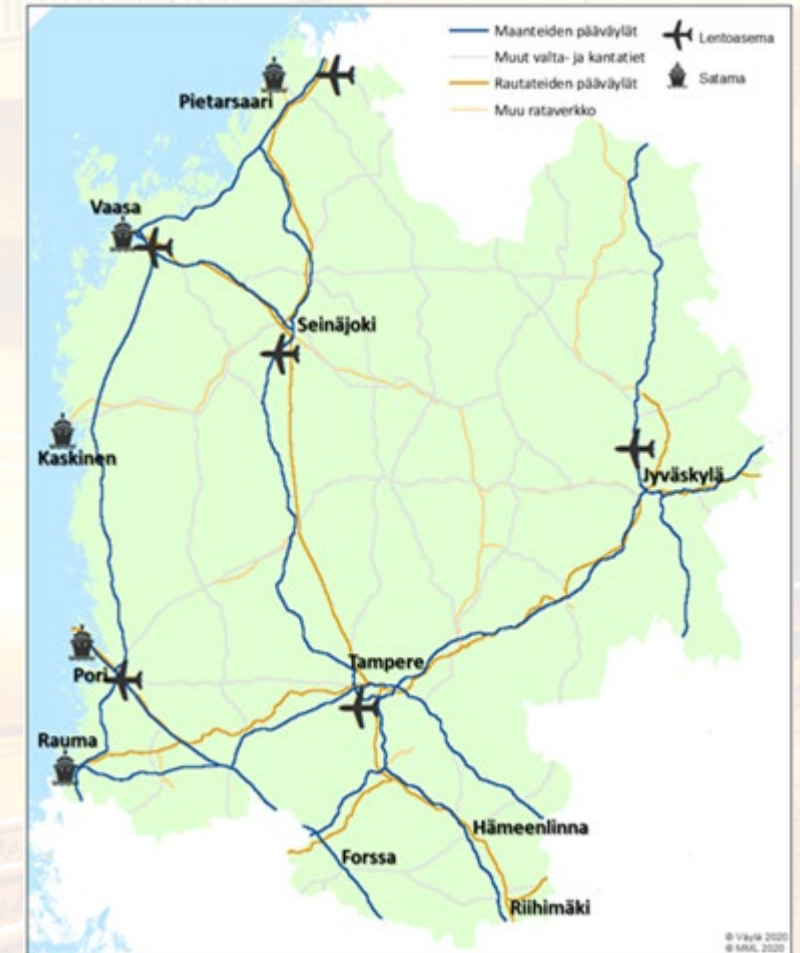

Arbetets syfte och strategins roll

Västra Finlands gemensamma trafikstrategi befäster sex landskaps samsyn på de viktigaste trafiksystemfrågorna inom området. Den innehåller:

- budskap till den riksomfattande trafiksystemplaneringen så att ärenden som är viktiga för Västra Finland beaktas och
- teman kring vilka landskapen borde samarbeta av allmännyttiga och kostnadseffektiva skäl.

Landskapsstyrelserna i samtliga sex landskap har godkänt strategin som underlag för den gemensamma viljan och intressebevakningen samt för utvecklingen av trafiksystemet i landskapen.

Förändringar och osäkerhet på lång sikt

Vi behöver åtgärder för att stävja **klimatförändringen** och för att anpassa oss till den.

Hållbarhetsgapet i nationalekonomin ökar.

- coronapandemin har försvagat företagets lönsamhet och ökat osäkerheten
- kostnaderna för den offentliga ekonomin har ökat

Förändringar i näringslivet, distansarbete och -tjänster, den åldrande befolkningen och boende på flera orter förändrar mobiliteten och boendet, samhällena och logistiken.

Datakommunikation skapar möjligheter

- för smart trafikledning och automation
- för arbete och tjänster på distans

Vi måste våga välja

Vi behöver samsyn om den framtid vi önskar oss, så att fel slags kompromisser inte leder till hinder längs vägen.

Vi bör föra dialog om

- vilken slags samhällsstruktur vi vill uppnå
- hurdan roll stationsområden och stomförbindelser kan ha
- om lösningarna på landskapsnivå och lokal nivå går i den gemensamt önskade riktningen.

Trafiklösningarna som man drar upp linjerna för ska vara flexibla och anpassningsbara samt kostnadseffektiva.

Utvecklingen är utmanande för bland annat dem som tillhandahåller tjänster inom kollektivtrafiken, men den påverkar också hur belastningen av trafikinätet fördelas tidsmässigt.

- Coronapandemin har minskat efterfrågan på kollektivtrafik dramatiskt.

Starka nätverk och internationella förbindelser är kännetecknande för Västra Finland

Täta nätverk även på mindre orter

- för arbetspendling
- inom företagsverksamhet

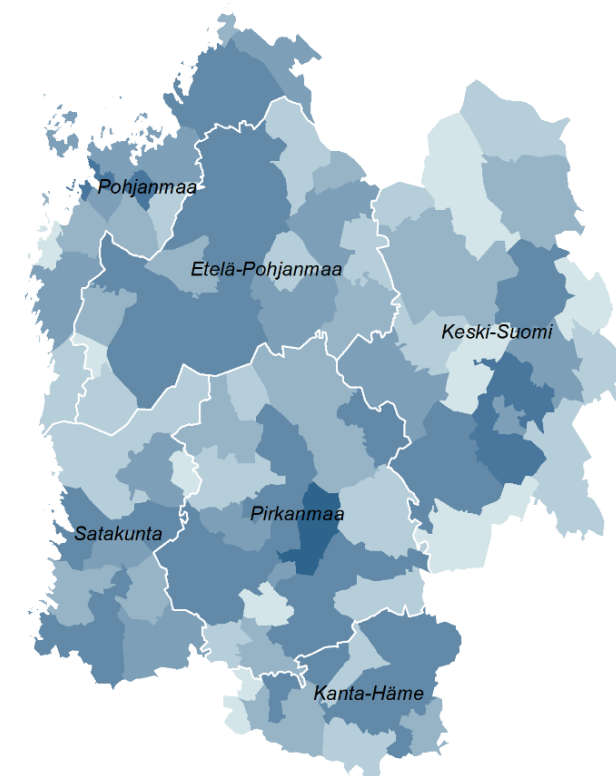
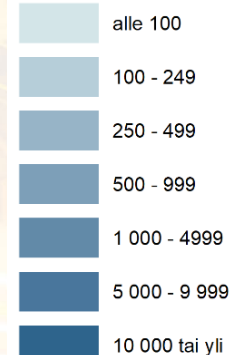
Stambanan och dess förbindelser förenar samtliga landskap.

- Utsläppsminskningens målen betonar betydelsen av spårförbindelser och utvecklingen av dem även när det gäller utrikesförbindelser.

Viktiga exportföretag har etablerat sig både i städerna och på landsbygden. Behovet av internationella kontakter är konstant.

- Ett fungerande nätverk av flygförbindelser är ett livsvillkor för ett internationellt Västra Finland.
- Hamnarna i Västra Finland förmedlar godstrafik från de egna landskapen samt transitotrafik. Mellan Vasa och Umeå finns en förbindelse för persontrafik.

Teollisuuden
työpaikat 2017

(c) Tilastokeskus 2017
(c) Liikennevirasto 2018
(c) Corine Land Cover 2018

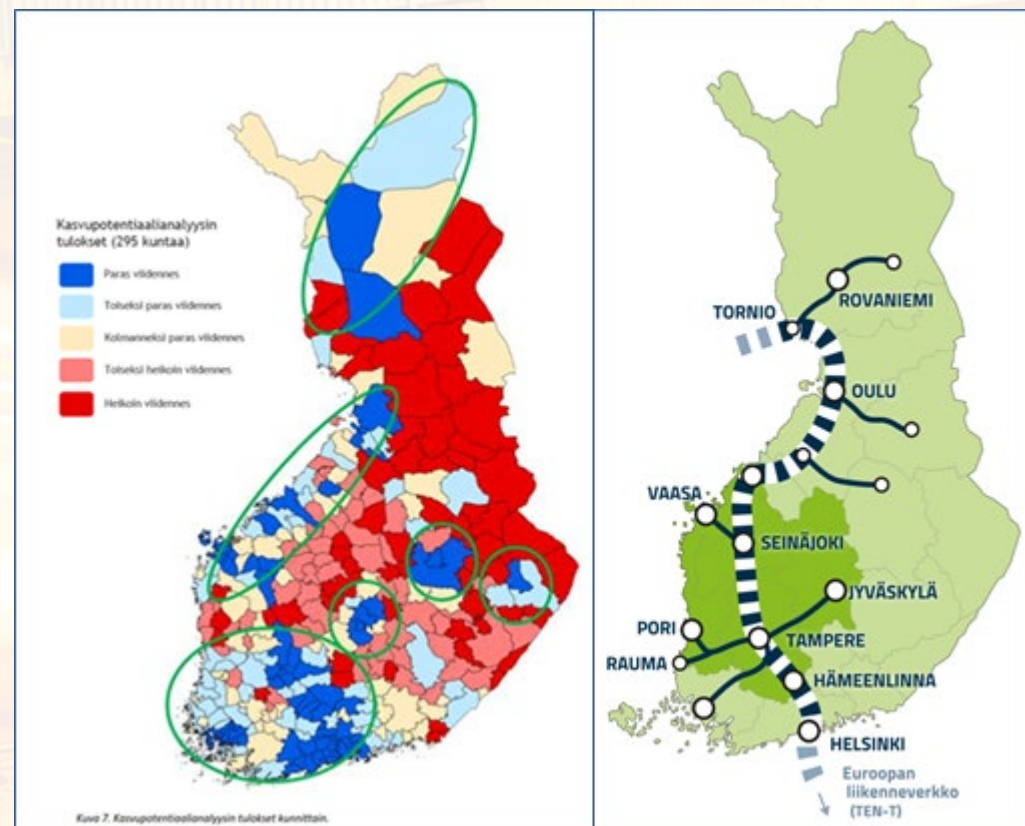

Exportlandskapet i Västra Finland klarar sig bra i jämförelser av företagsdynamik

Företagsdynamiken bidrar till regionens livskraft och är en central del av den regionala konkurrenskraften. Företagsdynamiken har en stark koppling till utvecklingen av den regionala och den lokala ekonomin i övrigt.

Kommunerna som hör till den bästa femtedelen är till stor del stora och mellanstora stadsregioner samt närbelägna ramkommuner som är koncentrerade längs stambanan mellan Helsingfors och Uleåborg eller i dess närhet. Jyväskyläregionen hör till denna grupp.

Kommunerna som hör till den nästbästa femtedelen ligger främst i Södra och Sydvästra Finland samt i kustzonen mellan Åbo och Uleåborg.

Källa: Birkalands förbund

Källa: Timo Aro, Susanna Haanpää och Anna Laiho: Yritysdynamiikka kuntien elinvoimatekijänä. Kunnallisan kehittämissäätiö 2019.

De riksomfattande målen och Västra Finlands särdrag förenas i valda teman

Målen som styr den riksomfattande trafiksystemplanen har påverkat strategin. De riksomfattande målen är:

- **Hållbarhet:** Möjligheterna att välja mera hållbara lösningar för mobilitet blir bättre – speciellt i stadsregionerna.
- **Tillgänglighet:** Trafiksystemet garanterar tillgängligheten i hela landet och svarar på behoven inom näringsliv, arbetspendling och boende.
- **Effektivitet:** Trafiksystemets samhällsekonomiska effektivitet ökar.

Strategins övergripande mål är:

- Stävja klimatförändringen och minska utsläppen från trafiken
- Förbättra trafiksäkerheten
- Utveckla trafikinnovationer

Teman

Fungerande nationella och internationella förbindelser i vardagen: människor och gods når sina mål.

Fungerande vardag och effektiv logistik på landsbygden och i områden med tät samhällsstruktur.

Arbetskraften når arbetsplatserna även längre ifrån.

Spetsåtgärder

Spetsåtgärder

Högsta prioritet markeras med blått

- **Kommunikationsnätets funktionssäkerhet, kapacitet och hastighet bör säkras för att minska mobilitetsbehovet och skapa möjligheter för trafikautomation.**
- **Brister i väglaget inom hela vägnätet bör åtgärdas.**
- **Förbindelser som är viktiga för exporttransporter bör fås i sådant skick så att de motsvarar behovet.**
- **Omfattningen av huvudvägnätet som definieras i förordningen om huvudleder bör kontrolleras.**
- Rutter för stora specialtransporter bör skapas på planerad servicenivå och i planerad omfattning.
- Man bör skapa förutsättningar för automatkörning för fordon i godstrafik på de huvudvägsträckor som inte har någon järnväg.
- Från gummihjul till järnväg: lastning, transporttjänster och spårtrafikförbindelser bör effektiveras.
- Man bör använda EU:s finansieringsinstrument effektivare för utveckling av centrala förbindelseleder.
- **Bannätet och järnvägstrafiken bör utvecklas så att man kan lita på tjänsterna och så att kapaciteten är tillräcklig för arbetspendlingens behov.**
- **Systemet bakom det riksomfattande biljett- och informationssystemet för kollektivtrafik behöver en värd och finansiering.**
- **Vi behöver nya förvaltningsstrukturer och lagstiftning som stödjer dessa för att kunna kombinera och öppna upp persontransporttjänster (bl.a. skolskjutsar och social- och hälsovårdstransporter) för alla.**
- Pendlingsparkeringen behöver en stabil finansieringsmekanism och engagemang från statens sida.
- Utvecklingen av ett modellområde för hållbar bilism bör stödjas.
- Nya verksamhetsmodeller för citylogistik bör snabbas upp med finansieringsinsatser.
- Det behövs stödåtgärder för att starta upp lokal förädling av trafikbiogas.

Landskapen främjar teman tillsammans

Fungerande nationella och internationella förbindelser

- Landskapen utarbetar en handlingsplan på basis av utredningarna om de tvärgående förbindelserna: Hurdana frågor om samhällsstruktur och trafik bör utredas? Utredningarna görs i samarbete med staten.
- Landskapen utarbetar en handlingsplan för att säkerställa flygplatsernas verksamhet och reguljärflygen i regionen samt för att presentera nya, mer dynamiska verksamhetsmodeller.

Fungerande vardag och effektiv logistik på landsbygden och i områden med tät samhällsstruktur

- Vi skapar nya pilotprojekt för och utvecklar kostnadseffektiva verksamhetsmodeller som öppnar upp samhällets persontransporttjänster för alla.
- Genom utredningar och pilotprojekt snabbar vi upp det logistiska samarbetet mellan företagen.

- Vi utvecklar och genomför ett koncept för samåkning.
- Offentliga aktörer går i bräschen för upphandling av utsläppssnåla fordon och transporttjänster.
- Vi utvecklar cykelåkning och utsläppsfria fordon till attraktiva alternativ.
- Terminalnätverket för råvirke åtgärdas i samarbete med staten, aktörer inom skogsbranschen och kommunerna.

Arbetskraften når arbetsplatserna även längre ifrån

- Knutpunkter för resekedjor och stationsområden utvecklas även som servicekluster som ökar behovet av kollektivtrafik.
- Vi skapar en verksamhetsmodell för att förbättra resekedjorna över landskapsgränserna.

Konsekvenser av spetsåtgärderna

I den riksomfattande trafiksystemplanen bedöms konsekvenserna ur följande synvinklar:

- Tillgänglighet och servicenivån för resor och transporter
- Den ekonomiska hållbarheten
- Den ekologiska hållbarheten
- Den sociala hållbarheten
- Trafiksystemets säkerhet

De spetsåtgärder som presenteras i Västra Finlands gemensamma trafikstrategi skulle då de förverkligas medföra de konsekvenser som presenteras här intill.

Spetsåtgärderna för områden med **tät samhällsstruktur** förbättrar tillgängligheten inom samhällena och den sociala hållbarheten samt minskar trafiksystemets klimatpåverkan.

Åtgärderna för **landsbygdsområden** strävar efter social hållbarhet, samhällsekonomisk effektivitet, förbättring av servicenivån för transporter, förutsättningar för ekonomisk tillväxt och minskning av trafiksystemets klimatpåverkan.

De spetsåtgärder som förbättrar **arbetsplatsernas tillgänglighet** förbättrar tillgängligheten mellan regionerna, social hållbarhet och trafiksäkerhet samt skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt och minskar trafikens klimatpåverkan.

Åtgärderna som riktar sig mot **nationella och internationella förbindelser** medför förutsättningar för ekonomisk tillväxt, ökar den internationella tillgängligheten i regionerna och minskar trafiksystemets klimatpåverkan.

Uppföljning av strategin

Gemensamma utgångspunkter ger kraft för föränderliga behov

Västra Finlands gemensamma trafikstrategi

- *identifierar det som landskapen ska utveckla tillsammans*
- *uppdateras i sådan takt att landskapens behov och synpunkter tas i beaktande i den riksomfattande planen*
- *stödjer flexibel anpassningsförmåga*
- *utvärderas regelbundet med gemensamma krafter.*

Uppföljnings- och uppdateringsarbetets parter:

- **Landskapsstyrelserna** bedömer årligen på basis av uppföljningen hur målen i strategin har framskridit och hur aktuell strategin är.
- Toppmötet för **landskapsstyrelsernas presidier och riksdagsledamöter från Västra Finland** skapar samförstånd om uppdateringsbehovet i början av varje riksdagsperiod.
- **Landskapsförbunden** svarar för den operativa uppföljningen av strategin genom att utnyttja den riksomfattande informationen.
- **Trafiksystemarbetsgrupperna** ser till att det skapas en gemensam situationsbild. De anknyter **kommunerna** och **NTM-centralerna** till strategin.
- För att skapa en situationsbild kommer man överens om fortgående samarbetsförfaranden **med representanter för näringslivet.**
- **I tillägg kommer man överens om hur KM och trafikmyndigheterna** införlivas i strategins uppdateringsprocess och i utarbetandet av en gemensam situationsbild.
- Staten inleder eventuellt årliga regionala diskussioner utgående ifrån regionerna för landskapsförbundens trafiksystemsamarbete.

Västra Finlands teman för de årliga diskussionerna med staten

Västra Finlands teman för de årliga diskussionerna med staten

- Hur har **situationsbilden** förändrats i Västra Finland? Vilka förändringsbehov medför den nya situationsbilden för prioriteringarna i RTSP?
- Hur har **de riksomfattande spetsåtgärderna** framskridit i Västra Finland? Har den prioriterade ordningen av spetsåtgärderna förändrats på grund av den förändrade situationsbilden i Västra Finland?
- **Vad kan Västra Finland göra** så att statens förväntade spetsåtgärder skulle genomföras?
- Hur har **spetsåtgärderna** som **landskapen** samarbetar kring framskridit? Är det nödvändigt att ändra dem?

